

Németh Szabolcs
Busz baleset Beleden.

Lengyel zárándokokat szállító autóbusz szenvedett súlyos balesetet. Az 50 fő mentése komoly szakmai és szervező munkát jelentett a közreműködőknek.

A jelzés és annak értékelése.

A kapuvári tűzoltóság ügyeletére a kapuvári rendőrség ügyeletéről érkezett a jelzés 2007. június 16-án 05:36-kor, mi szerint közlekedési baleset történt Beled térségében, a 86-os főút 125-km szelvényénél. A városi kapitányság ügyeletesének információi szerint egy busz hajtott a főút melletti árokba, legalább 5 fő sérülésére kell számítani, a mentőszolgálat és a rendőrség erői már vonulnak az esethez. A kapott információk hiányossága és a közelmúlt hasonló jellegű eseményeinek tanulságára alapozva Takács Imre főhadnagy, szolgálat parancsnok a riasztási fokozatot II-es kiemeltben határozta meg és egyidejűleg kérte a csornai, kapuvári és a soproni gyorsbeavatkozó szer riasztását is ami egy Mercedes Atego alapjárműre telepített Saurus felépítmény magas színvonalat képviselő technikai eszközökkel felszerelve.

A kivonult tűzoltóságok riasztási vonulási adatai

	Riasztás ideje	A raj megnevezése	Létszáma	Felszerelés típusa	Távolság km-ben idő-ben	
II. K	05:36	Kapuvár - 1	6	Mercedes –RB TLF 2000	17	17
	05:36	Kapuvár – Gyorsbeavatkozó	1	Lada-Niva	17	17
	05:36	Csorna - 1	6	Mercedes –RB. TLF 2000	24	24
	05:36	Csorna- Gyorsbeavatkozó	1	Fiat Ducato	24	24
	05:36	Sárvár - 1	6	Mercedes –RB TLF 2000	35	33
	05:38	Sopron - Gyorsbeavatkozó	1	Mercedes –Atego-Saurus	51	51
	05:38	Beled ÖTE	3	IFA –TLF	-	
	05:59	Győr-Bázis Daru	2	Faun Tadano	55	55

Felderítés, és a beavatkozás menetének meghatározása

A mentésvezető az alábbi párhuzamosan végzendő feladatokat határozta meg a vonuló egységek számára:

- a terület lezárása, forgalomtól való elszigetelése
- a busz motorikus és elektromos berendezéseinek ártalmatlanítása,
- a buszban lévő sérültek helyzetének, állapotának meghatározása, a mentés sorrendjének felállítása,
- a létszámhelyzet tisztázása,
- a saját erejüknél fogva kiszabadult sérültek összegyűjtése, egy helyen tartása,
- az út menti területek átfésülése.

A kárhelyszín megközelítésében akadályozó tényező nem merült fel, de a kárhelyszín közelében a forgalom üteme lassult, a járművek feltorlódtak.

A kiérkezéskor a főút Szombathelyről Csorna irányába haladó sávja mentén húzódó árokban, a jobb oldalára borult buszt talált az egység, melyről a felderítés során megállapították, hogy Lengyel nemzetiségű, Man 422 típusú, és zárándokokat szállít.

A Takács főhadnagy Úr kérésére a rendőri erők a 86-os számú főutat a rendőrség teljes szélességében lezárták az esemény helyétől 1-1 km hosszón, ezzel helyet biztosítva a később érkező tűzoltó és társszervi erők eszközeinek, és az esetleges halottak sérültek ideiglenes elhelyezésére, valamint a siófoki tapasztalatok alapján a média megfelelő távolságban tartására.

A mentési terület északi és déli oldala

A beavatkozás menete

05: 51: az elsőnek kiérkező kapuvári egységek az életmentést, sérültek kiemelését a mentőszolgálat illetékes vezetőjével történő megbeszélés után kezdték meg, problémát jelentett, hogy az utaskísérő zavarodott állapota miatt a pontos létszámhelyzetről tájékoztatást adni nem tudott. Erre csak később, mentális állapota javulása után volt képes, mikor is kiderült, hogy a buszon 50 fő utazott, beleértve a két fő gépjárművezetőt is.

A mentésnél nehézséget okozott a lezárásig feltorlódott kamionok átzsilipeléséből fakadó járműmozgás, ami nem csak a kis létszámú mentőerők tevékenységét akadályozta, hanem a zavarodott, saját erejükből a buszt elhagyó utasokat is veszélyeztette.

A mentés során előkerülő utas lista alapján név szerint próbálták az utasokat azonosítani, kideríteni a sérültek személyazonosságát, ebben a nyelvi nehézségek és a személyi okmányok hiánya nehézségeket okoztak.

A feladatot nehezítette, hogy a helyszínről a szállítókapacitás függvényében folyamatosan szállították el a sérült személyeket, és ennek számon tartására a mentésvezetőnek kapacitása nem volt.

06.06: a helyszínre érkezett Varga István százados tűzmegeelőzési osztályvezető, ügyeletes parancsnok aki, a felderítés után helyben hagyta az addigi intézkedéseket, az irányítást nem vette át, de integrálódott a mentés szervezetébe és elvégezte a létszámok pontosítását. Ezt követően derült ki, hogy a nyilvántartott sérültek és egészséges kárhelyszínen tartózkodókon felül 1 fő helyzetéről és állapotáról nincs információ. A mentésvezető utasítására megkezdődött a kárhelyszín melletti mezőgazdasági földek átvizsgálása valamint a helyszínen és a kórház felé tartó mentő gépkocsikban lévő személyek név szerinti pontosítása.

06.19: Lengyel Köztársaság konzulátusának értesítése megtörtént, ekkor a kapuvári, sárvári és csornai egységek mellett 7 mentőgépjármű személyzete vett részt a mentésben.

A mentésvezető utasítására a kapuvári egység Vetter párna segítségével megkísérelte megemelni a buszt, esetleg alá szorult személyt keresve, de mivel ez sikertelen volt, a Kapuvár 24-es 05: 59-kor kérte a Győr Bázis-Daru leriasztását.

06. 22. a helyszínre érkezett Molnár Sándor őrnagy úr városi parancsnok és Németh Szabolcs százados tmm osztályvezető úr is. A Takács Imre főhadnagy úrral történt közös felderítés után a Molnár őrnagy úr átvette a mentés vezetését, és az addigi helyzetről tájékoztatta Pesztenlehrer Lajos tűzoltó ezredes, megyei igazgató urat, aki menetben volt a kárhely felé, a jelentés szerint a lengyel turistabuszon 50 fő

utazott, 1 fő elhalálozott, a sérültek addigi száma 10 fő, 2 mentőhelikopter a helyszínen, sérülteket szállítanak a győri és a szombathelyi kórházba.

Molnár őrnagy úr a további feladatok rendjét az alábbiak szerint határozta meg.

- a forgalmi rend mihamarabbi visszaállítása,
- az utasok elhelyezése és szállítása érdekében kapcsolatfelvétel a település önkormányzatával, a Kisalföld Volán Rt-vel,
- a Krízis Innovációs Központból pszichológusok segítségének igénybevétele,
- tolmácsok helyszínre kérése, a külképviselet folyamatos tájékoztatása
- folyamatos kapcsolat a médiával a félretájékoztatás elkerülése és a forgalmi helyzetről való tájékoztatás érdekében.

Miközben az egységek folytatták a mentést kiderült, hogy a hiányzó 1 fő – kísérőként - hozzátartozójával az egyik mentőautóban utazott a befogadó kórház felé. A lengyel turistabuszból összesen 21 fő került kimentésre.

A mentési feladatokat nehezítette, hogy a magukhoz térő illetve sérülést nem szenvedő utasok a saját értékeiket, kezdték kutatni a roncsok közül.

06. 51: Győr-Bázis- daru a helyszínen. Ahhoz hogy a busz kiemelését el lehessen végezni, a busz mellett lévő mentőautókat át kellett helyezni úgy, hogy az egészségügyi ellátás folyamatos maradjon

06. 58: Tompáné Balog Mária Polgármester asszony megkeresése, hogy a beledi tornacsarnokot nyitassa ki. Polgármester asszony felajánlotta, hogy az önkormányzati dolgozók reggelit, és italt készítenek a lengyel zarándokoknak. Kisalföldi Volántól autóbusz kirendelése a kárhelyre a nem sérült utasok elszállítására.

Fokozat visszaminősítve I.K.-re Sárvár –1 – es beindul állomáshelyére

Névsoregylezés a sérültek kimentése után

07. 17: Pesztenlehrer Lajos ezredes úr kiérkezett a helyszínre, az irányítás átvételét nem látta indokoltnak, az addig tett intézkedéseket helyben hagyta. A társszervek megyei szintű vezetőivel és a szakmai előjárókkal tartotta a kapcsolatot, folyamatosan tájékoztatta a sajtót.

08. 02: az addig végrehajtott feladatok és összesített adatok alapján a lengyel autóbuszon 50 fő utazott 1 fő elhalálozott 28 fő megsérült. A csornai kórházba 4, a szombathelyibe 14, a győribe 8, a pápaiba 1, az ajkaiba 1 főt szállítottak a mentőszolgálat járműveivel. Kisalföldi Volánbusz segítségével a nem sérült utasokat elszállították a beledi tornacsarnokhoz, ahol Varga István százados, a beledi tűzoltó egyesület 3 tagja és egy mentőjármű személyzete állt a segítségükre.

09. 20: a lengyel busz kiemelése a Győr-daru és a Sopron Műszaki mentő csörlője segítségével megtörtént. Az utasok személyes értékei rendőrség segítségével összegyűjtésre kerültek.

10.41: Molnár Sándor őrnagy úr az irányítást visszaadta, ezt követően a 86 – os főút forgalma mindkét sávon megindult.

11: 32 - kor az utolsó egység (Kapuvár 1) is beindult állomáshelyére.

A Krízis Innovációs Központból 6 fő pszichológus érkezett a helyzet kezelésére, azonban a közösség zártan viselkedett velük szemben, a kapcsolatfelvételtől elzárkóztak, a velük utazó pap nyújtott nekik lelki segítséget.

A kórházakból elbocsátott sérülteket, a rendőrség által biztosított kibussszal átszállították a beledi tornacsarnokba.

16: 30 Lengyelországból megérkezett az utasokat haza szállító busz, 38 fővel visszaindult, Magyarországon maradt 11 fő, közülük 6 fő Szombathelyen, 3 fő sérült és 1 fő előzetes letartóztatásban Győrben, 1 fő sérült Pápán.

Irányítási módok

Az elsőnek kiérkező rajokat Takács Imre fhdgy szolgálatparancsnok alapirányítási módban irányított, a tűzoltás átvétele után Molnár Sándor őrnagy úr kvázi csoport irányítási módban vezette a munkálatokat. A mentésvezető és helyettese mellett törzstiszt, önkormányzati összekötő, sérült kísérő beosztásokat szervezett

Busz emelése

Közreműködők

- Mentőszolgálat
 - Puskás Tivadar, a Nyugat-Dunántúli Regionális Mentőszervezet vezető főorvosa
 - 12 db mentőgépjármű és személyzete, 2 db mentőhelikopter és személyzete
- Rendőrség
 - Gorgosilits Fábián rendőr alezredes, Győr-Moson-Sopron Megyei rendőrfőkapitány
 - 6 rendőr járőr
- Lengyel konzulátus
 - Marcin Sokolowski a Lengyel Köztársaság budapesti nagykövetség konzuli osztályának vezetője
- Krízis Innovációs Központ Budapest
 - Dr. Fischer Miklós és 5 munkatársa
- Kisalföldi Volán
 - 1 db Ikarus busz
- Közút Kezelő Kht
- Beled TE

1 gépjárműfecskeendő, 3 fő
- Beled község önkormányzata

Tapasztalatok

- A műszaki mentésnél problémát okozhat a lezárásig feltorlódott kamionok átzsilipelése.
- Az I-es kategóriás parancsnokságok önállóan, a kritikus első néhány percben képtelenek saját erőikkel a számukra előírt feladatokat maradéktalanul ellátni, ez csak beavatkozási súlypontok kialakításával lehetséges.
- Nem szerencsés, hogy szomszédos, egymásra utalt parancsnokságok mindegyike I-es kategóriába sorolt, és nem rendelkeznek olyan magas színvonalat és képességeket teljesítő berendezésekkel, melyek ilyen jellegű események felszámolásához, az elsődleges mentési feladatok elvégzéséhez szükségesek.
- Nem megnyugtató a soproni gyorsbeavatkozó – tulajdonképpen daru nélküli műszaki mentőszer – illetve a győri műszaki mentőbázison állomásoztatott technika 50 perct meghaladó vonulási ideje sem.
- A mentésvezetőre és a forgalmat irányító rendőri erőkre jelentős terhet ró a fokozatosan kikerülő erők beavatkozási helyre történő bejuttatása.
- Nem megfelelő segítség ezen esetekben a nehéz, nehézkesen manőverező, kritikus lemálházási képességű műszaki mentőbázis.
- Ahhoz, hogy a káreset felszámolása során folyamatosan figyelemmel lehessen kísérni a sérültek mozgását, mozgását mindenképpen nagyon szoros összhangra, pontos és gyors információ áramlásra van szükség a társszervek, felszámolásban részt vevők és a kárhelyen végzett munkát irányítók, koordinálók közt.

Összességében elmondható, hogy az ilyen jellegű események a fővároson illetve magasabb kategóriás parancsnokságok elsődleges működési körzetén kívül jelentős szervezési terhet rónak az irányítást és felszámolást végzőkre. Az egyes feladatrészek rutinszinten begyakorolhatók ugyan, azonban a végrehajtás kritikus fázisaiban ezek - az eszköz és létszámhiányból fakadóan – csak a fent említett súlypontozással végezhető el, ami a teljes beavatkozást vizsgálva messze nem azt a képet mutatják mint amit a bemutatóinkon a lakosság illetve a média, adott esetben a nem szakmai előljárók felé közvetítünk.

Németh Szabolcs t. szds

2007. június 25.